

Deze rubriek staat onder redactie van drs Joris Kreutzer, die ook alle bijdragen aan deze aflevering verzorgde.

De aanwinstenlijst van de bibliotheek van Instituut Clingendael wordt maandelijks gepubliceerd op de Clingendael-website:

www.clingendael.nl/resources/library/acquisitions

Toby Dodge

Inventing Iraq: The Failure of Nation-building and a History Denied.

Londen: Hurst & Co Publishers, 2011, 324 blz.; £ 14,99;

ISBN: 978-1-84904-068-6

Het aloude adagium 'niet leren van de fouten van gisteren leidt tot het maken van fouten vandaag' is bij uitstek van toepassing op Irak sinds 2003. De recente oorlog heeft catastrofale gevolgen voor het Irakese volk, het Midden-Oosten en de gehele wereld, gevolgen die aanzienlijk minder hadden kunnen zijn als er lessen uit het verleden waren getrokken. Toby Dodge duikt in dat verleden. In *Inventing Iraq* onderzoekt hij hoe Groot-Britannië aan het begin van de 20ste eeuw de eerste pogingen deed in Irak een moderne staat te creëren. Tussen 1920 en 1932 probeerden de Britten tevergeefs van drie voormalig Ottomaanse provincies een moderne natiestaat te maken. Enerzijds wil-

den ze de regio, van groot strategisch belang, beheersen, anderzijds wilden ze het gebied moderniseren en hun ideeën over democratie en soevereiniteit doorvoeren. Een moeilijke taak voor de Britse ambtenaren, die niet veel kennis hadden van cultuur, geschiedenis en traditie van de volkeren en van het gebied. Door de grote druk die er vanuit het moederland werd uitgeoefend, steunden de Britten steeds meer op de lokale sjeiks. Op momenten dat er geweld uitbrak, werd steeds vaker naar het luchtwapen gegrepen, om zo de Irakese dissidenten in het gareel te houden. Uiteindelijk gelukte het de Britten wel één staat tot stand te brengen, maar dat werd niet het Irak zoals zij wensten. Deze Britse

poging vertoont opvallend veel overeenkomsten met het beleid van de coalitietroepen sinds de invasie in 2003. Dodge stelt dat in de staat die de Britten vormden de kiem werd gelegd voor al het geweld, al de corruptie en onderdrukking die Irak tot op de dag van vandaag in hun greep houden. Net zoals de Britten dat tachtig jaar geleden deden, nemen de Amerikanen en de Britten nu weer de enorme verantwoordelijkheid op zich om Irak te transformeren tot een moderne democratische staat. Dodge stelt dat deze plannen alleen kunnen slagen door een combinatie van lokale inlichtingen, aanzienlijke hoeveelheden geld en mankracht en een vastberaden visie voor de lange termijn.

Vicken Cheterian

From Perestroika to Rainbow Revolutions: Reform and Revolution After Socialism.

Londen: Hurst & Co Publishers, 2011; 276 blz.; £ 25,=;

ISBN: 978-1-84904-144-7

Twee decennia na de ineenstorting van de Sovjetunie zijn de vragen die ten grondslag lagen aan de hervormingen, aan *perestrojka* en *glasnost*, nog steeds zeer actueel. Hoe moderniseer je een economie en hoe vorm je een basis voor politieke legitimiteit? Na de golf van 'kleu-

renrevoluties', die in Oost-Europa leidde tot het vertrek van de zittende regimes, speelden deze vragen ook in die landen een centrale rol. De revoluties in Servië, Georgië, Oekraïne en Kirgizië hadden tot doel de democratie te vergroten en de corruptie te bestrijden. En de binnenkort weer

met verkiezingen te legitimeren terugkeer naar de macht van Vladimir Poetin in Rusland, heeft deze vragen ook in dit land weer actueel gemaakt: wat is de beste koers voor de economische en politieke modernisering van Rusland? In deze bundel brengt Vicken Cheterian deskundigen met betrekking tot Oost-Europa en de voormalige Sovjetunie bijeen. Cheterian gebruikt hun bijdragen om de hervormingen van Gorbatsjov, de overgang onder Jeltsin en de recente kleurenrevoluties te vergelijken en te evalueren.

Toril Aalberg & James Curran

How Media Inform Democracy: A Comparative Approach.

New York: Routledge, 2011; 230 blz.; £ 80,-; ISBN: 978-0-415-88908-7

In *How Media Inform Democracy* wordt onderzocht welke rol de media spelen in de Verenigde Staten, Groot-Britannië, België, Nederland, Noorwegen en Zweden. De auteurs kiezen deze zes landen, omdat het democratieën zijn. Aalberg en Curran, de samenstellers van de bundel artikelen, gaan ervan uit dat de media in deze democratieën burgers volledig en op een intelligente ma-

nier moeten informeren. Daardoor kunnen die burgers verantwoorde keuzen maken. Als burgers niet goed of verkeerd geïnformeerd worden, zullen ze vanuit onwetendheid en onjuiste kennis handelen, met alle gevolgen van dien. De auteurs van de bundel beschrijven per land op welke manier het veranderende medialandschap het democratisch proces beïnvloedt. Ze vragen zich af

Ian Taylor, Dominik Kopinski & Andrzej Polus

China's Rise in Africa: Perspectives on a Developing Connection.

New York: Routledge, 2011; 114 blz.; £ 85,-; ISBN: 978-0-415-68887-1

De Volksrepubliek China benadrukt in haar pogingen de betrekkingen met Afrikaanse landen aan te halen, graag de overeenkomsten tussen het continent en zichzelf. Het gaat dan in beide gevallen om een niet-westerse cultuur en de positie van ontwikkelingsland. Ook de Afrikaanse

landen zien overeenkomsten. Veel Afrikaanse elites zien China als een voorbeeld. Dictatoriale en autoritaire leiders van Afrikaanse landen voelen zich aangetrokken door de recente geschiedenis van de Volksrepubliek China, terwijl de democratische gekozen leiders in andere Afrikaanse

Derek Leebaert

Magic and Mayhem: The Delusions of American Foreign Policy From Korea to Afghanistan.

New York: Simon & Schuster, 2011; 352 blz.; \$ 16,-; ISBN: 978-1-43912-571-7

Zestig jaar Amerikaanse militaire mislukking is het onderwerp in *Magic and Mayhem*. De auteur, Derek Leebaert, stelt dat de oorlogen in Afghanistan en Irak weliswaar de meest recente mislukkingen zijn, maar zij zijn ook onderdeel van een reeks van Amerikaanse militaire blunders, waar ook de Vietnamoorlog en een onbedoelde oorlog met China van 1950 tot 1953 toe te rekenen zijn. Dit zijn slechts de meest ingrijpende momenten in meer dan zestig jaar van verkeerde inschattingen, foutieve inlichtingen, grandioze plannen en onbegrip van

zowel vijanden als bondgenoten. Leebaert analyseert de gemeenschappelijke kenmerken en de gevolgen van deze fiasco's. Hij probeert te doorgronden waarom één van de machtigste landen in de geschiedenis telkens weer een potje maakt van zijn buitenlandse interventies. Ook probeert hij te begrijpen waarom ervaren politici en militaire leiders 'consistently end up leading the country into folly'. Aan de basis van deze mislukkingen staan volgens Leebaert foute inschattingen die een patroon vormen dat samen te vatten valt als 'zelfbedrog', of –

hoe de media burgers informeren en hoe de toenemende commercialisering van de media van invloed is op de manier waarop burgers geïnformeerd worden. Spelen triviaal nieuws en foutieve informatie vooral een rol in de Verenigde Staten, waar de publieke media een ondergeschikte rol spelen en commerciële nieuwsorganisaties de markt domineren? Om deze vragen te beantwoorden, analyseerden de auteurs in de zes landen de gedrukte media en het televisienieuws en hielden zij enquêtes onder een brede laag van de lokale bevolking.

landen zich aangetrokken voelen tot China door het Chinese principe van niet-inmenging in binnenlandse aangelegenheden. Deze Chinese politiek van niet-inmenging is duidelijk voordelig voor de Afrikaanse elites; het is echter nog maar de vraag of de gewone Afrikanen hiermee geholpen is. In *China's Rise in Africa* onderzoeken diverse deskundigen hoe de betrekkingen tussen China en de Afrikaanse elites zich ontwikkelen en wat daarvan de gevolgen zijn voor de Afrikaanse landen en hun bevolking.

zoals hij omschrijft – als 'magical thinking'. Vaste onderdelen van dit magisch denken zijn het geloof dat iedereen wil zijn zoals Amerika is, dat de Verenigde Staten alles kunnen bereiken omdat zij het recht aan hun kant hebben en dat grootse dromen – zoals het democratiseren van het Midden-Oosten – realistisch zijn én snel bereikt kunnen worden. Leebaert maakt in zijn onderzoek gebruik van nieuw archiefmateriaal, exclusieve interviews, zijn eigen ervaringen en portretten van de centrale figuren die aan dit 'zelfbedrog' ten prooi zijn gevallen: mensen als Kissinger, McNamara en Rumsfeld, de presidenten Kennedy en George W. Bush, maar ook geleerden, gerenommeerde denktanks en de media – zij allen hebben in meer of mindere mate blijk gegeven van magisch denken.